ALTIN SİLSİLE

CİLT 1

MÜŞÂHEDE

ÇINAR ATA

ÖTÜKEN

/ otukennesriyat

YAYIN NU: 2101
EDEBÎ ESERLER: 1059

T.C. KÜLTÜR ve TURİZM BAKANLIĞI
SERTİFİKA NU: 49269

ISBN: 978-625-408-715-8

www.otuken.com.tr | otuken@otuken.com.tr

ÖTÜKEN NEŞRİYAT A.Ş.®
İstiklâl Cad. Ankara Han 65/3 • 34433 Beyoğlu-İstanbul
Tel: (0212) 251 03 50

Genel Müdür: Ertuğrul Alpay

Genel Yayın Yönetmeni: Göktürk Ömer Çakır

Editör: Ayşegül Büşra Paksoy

Kapak Tasarımı: Ceyhun Durmaz

Dizgi-Tertip: Mahmut Doğan

Kapak Baskısı: Pelikan Basım

Baskı: Çınar Matbaacılık ve Yayın Sanayii Ticaret Ltd Şti
Yüzyıl Mah. Matbaacılar Cad. Ata Han Nu: 34 K: 5
Bağcılar-İstanbul
Tel: (0212) 628 96 00
Sertifika Nu: 45103

Kitabın bütün yayın hakları Ötüken Neşriyat A.Ş.'ye aittir. Yayınevinden yazılı izin alınmadan, kaynağın açıkça belirtildiği akademik çalışmalar ve tanıtım faaliyetleri haricinde, kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz; hiçbir matbu ve dijital ortamda kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

İstanbul - 2024

Alper Kağan Üçer / Çınar ATA: 16.03.1972 tarihinde Niğde'de doğdu. Uludağ Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü'nü, "Uluslararası Hukuka Göre Doğu Türkistan'da İnsan Hakları İhlâlleri" teziyle bitirdi.

Tanrıkut, Gönül Köprüsü, Bozkurtlar, Hesaplaşma ve *21. Yüzyıl* dergilerinin yayın yönetmenliğini yaptı.

Azerbaycan, Kazakistan, Özbekistan, Suriye ve K.K.T.C.'de uluslararası toplantı ve konferanslara katıldı, Kazakistan'ın Türkistan eyaletinde "Hoca Ahmed Yesevî" saha çalışmaları yaptı. Kazakistan Büyükelçiliğinde düzenlenen Hoca Ahmed Yesevî konferansında Kazakistan Devleti tarafından "Teşekkür Mektubu'na" layık görüldü.

Ahmet Yesevi, Gazi, Ufuk, Başkent, Hacettepe, Yıldırım Beyazıt, Hacı Bayram Veli, Uludağ ve Necmettin Erbakan üniversiteleri başta olmak üzere, 1992-2024 yılları arasında vakıf, dernek, sendika ve sivil toplum örgütlerinde, 60'tan fazla ilde 400'ün üzerinde seminer, konferans ve imza gününe katıldı.

T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığınca hazırlanan "H. Ahmed Yesevî Belgeseli"ne danışmanlık yaptı (2018).

"Ülkücüler" filminde danışmanlık yaptı (2012).

Türkiye-Özbekistan ortak yapımı "Hoca-ı Cihân -Abdülhâlik Gucdüvânî-" sinema filminin senaryosunu yazdı (2023).

Ötüken Neşriyat tarafından yayımlanan kitabı *Sarı Saltuk Baba*, "Gök Girsin Kızıl Çıksın – Çınar Ata'nın Sarı Saltuk Baba Romanında Halk Bilimi ve Tasavvufî Unsurlar" başlığıyla Dr. Oğuzhan Aydın tarafından doçentlik tez konusu olarak incelendi.

Yayımlanan Kitapları

Ülkü (Berikan Yayınevi)
Hangâh - esâtîrü'l-evvelin – Öncekilerin Masalları (Ötüken Neşriyat)
Sarı Saltuk Baba - Sur'a Üflenene Kadar (Ötüken Neşriyat)
Hoca Ahmed Yesevî - Sarp Yokuş (Panama Yayıncılık) Yılın Romanı - Türk Dünyası Hizmet Ödülü.
Sümeyye (r.anhâ) - Asla Boyun Eğme (Panama Yayıncılık),
Seyyid Nesimî - Dosdoğru Yol (Ötüken Neşriyat),
Hazreti Muhammed (Ayyıldız Kitap)
Hâce Ubeydullah Ahrâr (Ötüken Neşriyat)

Çeviri Eserleri

Sarı Saltuk Baba romanı "XƏn" Neşriyat tarafından Azerbaycan Türkçesine çevrildi.

Sarı Saltuk Baba romanı Kosova'da "Yazarlar Birliği" eliyle Arnavut dilinde Bay Yayınları tarafından neşredildi.

"HOCA-I CİHÂN" Abdülhâlik Gucdüvânî fim senaryosu Özbek Türkçesine ve Rusçaya çevrildi.

Ülkü Ocakları Genel Başkanı,
kardeşim,
şehit SİNAN ATEŞ'e…

Takdim

Bed' olunsun[1] besmeleyle hamdeleyle[2] evsatı[3]
Salavatullah hatm olunsun bula canlar izzeti
Çok salât ile selam olsun Resulü Ahmed'e
Bu kadar isyan ile bizlere demiş ümmetî

Sen mey-i engûriden[4] mestâne[5] sanma bizleri
Bir mukallid şâir-i destâne sanma bizleri
İllet ile zillet ile nâsa[6] menfur olmuşuz
Biz hârâbat ehliyiz efsâne sanma bizleri
Ten yuvasında oturup dil sarayın gözleriz
Biz hakikat ehliyiz bîgâne[7] sanma bizleri
Dört anâsırdan müşekkel[8] bir saraya konmuşuz
Mülk-i hüsnün[9] kuluyuz şâhâne sanma bizleri
Sâni'in sun'un[10] görüp bir bir temâşâ eyleriz[11]
Olmuşuz abdâl-ı Hak[12] dîvâne sanma bizleri

---

1 Bed'olunsun: Başlayalım.
2 Hamdele: "Elhamdülillâh" (Allah'a şükürler olsun) cümlesinin kısaltılmış şekli.
3 Evsat: Orta derecede olanlar, orta halde bulunanlar.
4 Üzüm suyu, şarap.
5 Sarhoşcasına, kendinden geçmiş hâlde.
6 İnsanlar.
7 Yabancı.
8 Bir şekle konulmuş
9 Güzellik ülkesi.
10 Yaradanın işi.
11 Seyrederiz
12 Derviş, Hakk aşağı.

Vâris-i hatmü'n-nübüvvet[13] *Pîr-i Sâmî Hazreti*
Sayesinde Sâlih'em nâdâne[14] *sanma bizleri*

Erzincanlı Tüfekçi ***SÂLİH BABA***
1847-1907

[13] Son peygamberin vârisi.

[14] Cahil, bilgisiz.

İçine Yazılanlar

1- Süleyman ‘a.s.’ ve Ordusu Kudüs’ten Ayrılalı
“Destur” / 13

2- Hazineler Evindeki Kaftan
Hazret-i Muhammed ‘s.a.v.’ Hazreti Ali ‘k.v.’ /
Muhabbet- Bekā / 21

3- Nihanhâne’nin Tâlib ve Talebesi
Hazret-i Ebû Bekir ‘r.a.’ / ***Marifet*** / 43

4- Horasanın Bilge Kocası
Hazret-i Selmân-ı Fârisî ‘r.a.’ / ***Visal*** / 43

5- Çobanın Saklı Geçidi
Hazret-i Veysel Karanî ‘r.a.’[1] / Üveysîlik / ***Şükr*** / 83

6- Firâk Günleri
Hazret-i Kāsım b. Muhammed b. Ebû bekir ‘r.a.’ / ***Firâk Şükr*** / 103

7- Kutlu Ruhların Huzurunda
Hazret-i Ca‘fer es-Sâdık ‘r.a.’ / ***Gaybet*** / 115

8- Hâkimsiz Mahkeme
Hazret-i Bâyezîd-i Bistâmî ‘r.a.’ / ***Fenâ*** / 133

9- Sâhib-i Sır İşleri
Hazret-i Ebû’l-Hasan Harakānî ‘r.a.’ / ***Kabz ve Bast*** / 149

[1] Hazret Altın Silsile’ye dâhil olmamakla birlikte üveysilik hâli için dâhil edilmiştir.

10- Gece Orduları
Hazret-i Ebû Ali el-Fârmedî 'r.a.' / ***İlim*** / 175

11- Horasan'ın Kâbesi
Hazret-i Yûsuf Hemedânî 'r.a.' / ***Sahv*** / 225

Dua - Veda / 217

Kaynaklar – İktibaslar / 218

Kısaltmalar / 223

Süleyman 'a. s' ve Ordusu Kudüs'ten Ayrılalı...

Tanışma, sözleşme,
Sığınma ve yürüyüş emri,
MÖ 970 sonları.
Ursalim civarında meçhul bir yer...

1. Şefkatiyle acıyan, sonsuz merhametiyle lütuf ve ihsanda bulunan Allah'ın 'c.c.' adıyla, başlanmayan her mühim işin sonu eksiktir.

Rabbim!
Gönlüme ferahlık ver.
İşimi bana kolaylaştır.
Dilimdeki tutukluğu çöz ki sözümü anlasınlar.[1]

Ben Süleyman'ın 'a.s.' mahremi. Ben Şelomoh'un habercisi. Ferîdüddin Attâr'ın lisanıyla: menzil-i maksûda vâsıl eden. El tutan. El tutmayı öğreten! "Rabbin elçisinin bilmediğini bildirilenim.[2]"

Adlarımı, girdiğim kılıkları, yüzüme çektiğim maskeleri sana ilerleyen vakitlerde açarız inşallah. Tahammül edebilirsen işi uzatma, davran, uzan peçemi indiriver.

Elimi tut! Gözlerini kapat. Şu ana kadar sana öğretilen neyi biliyorsan tamamını unut, dilini ve dahi kalbini sustur, yalnızca "sensizlikteki sessizliği" dinle. Sana Yolcu'nun sırlı yolunda sâlihler rehberlik yapacak. Müsaade edilirse seni sana kavuşturacaklar.

Haydi, duracak vakit değil. Düş peşime!

---

[1] Taha suresi, 25-28. ayetler.

[2] Neml suresi, 22. ayet. ...Çok geçmeden hüdhüd gelip dedi ki: "Ben, senin bilmediğin bir şeyi öğrendim...

***

2. …Beytü'l Makdis önünde karşıma çıktı Yolcu.

Yolcuların ilki değildi. Aslını Allah 'c.c.' bilir, yolcuların muhtemelen en korkulanıydı. Ben bir yolcuyu ilk orada gördüm.

El-Karye'de hüzünlü bir gün batımında…

Kor ateşten yâkut gözlü cinlerine şöyle emir buyurmuşlar:

"*Ağaç kovuklarında, duvar deliklerinde, kaya oyuklarında nereye sokulduysa bulun getirin*!"

Yakalayıp kudretli yolcunun önüne attıklarında öleyazdım. Ölmeden önce ölüp, "Razı oldum." O meydan Azrâil'in 'a.s.' destur ile bastığı kudret meydanıymış. Azrâil 'a.s.' demişken, yolcuların Azrâil'le 'a.s.' işi; "Sırf Tanrı'nın sözü incinmesin" diye. Yaşarken kırk kez öleni kim öldürebilir ki?

O iş kavilleşilmiş bir alışveriş.

Ölüm onların yurdunu çoktan unutmuş.

Yeryüzü krallarının önünde diz çökerek beklediği Dâvûd'un 'a.s.' oğlu Süleyman 'a.s.', adımı sordu. Dehşetten dilim tutuldu. Lâl oldum. Adım sır oldu, sırrım adım. Allah medet vere de cevap vereyim ama ne mümkün. Huzurunda her milletten âdemler edeple bekleşir idi. Kral eğilip suratlarına baktı; sırrımı, ismimi bilirler mi diye.

Yolcu sormadan telaşla söyleştiler kendi dillerinde, kendilerince, benim esrârengiz hakikatimi. Tüm vücudundan kanlar sızan, mağrur Türk savaşçı "İbibik" dedi, Farslı şişman kadın itiraz etti. "Pûpe, Pûpû" dedi dili dolandı. Kirke'nin yamağı topal büyücü, "hadsiz ve ukala" kafasını kaldırmadan "Hoop poo" diye fısıldadı.

Yanında gülerek bekleyen garplı meczub, kendince onu düzeltti, "Huppe" dedi sessizce. İbranî tüccar sırası gelme-

den panikle, "Dûkifat" diye haykırdı. Üzerinden, sarığından hâlâ çöl kumları dökülen Arap hadda[3] "Hüdhüd" dedi. Şafak sökene kadar, tâliplerden adlarımı, sırlarımı dinledi Süleyman 'a.s.'. Her birinin talebi ayrıydı lakin.

Kimse ne ismimi bilebildi ne sırrımı.

Süleyman 'a.s.' kafasındaki tacı çıkardı, görkemli sorgucumun yanına tuttu. "Kasem olsun bunun tacı hakikat baltası" dedi.

"Eşyanın isimlerini meleklere anlat!"[4] *nidası!*

Gayb satıcısının süslü sözleri…

Semâvat ve arzda görülmeyenleri, görenin cilvesi…

Ben Süleyman'ın 'a.s.' vezirlerinden "sâlih" olanının adını bilir idim. Zaman üzerinde yürüdüğünü de! İsm-i Âzam'ı bildiğini de. Kimselere söyleme, bakırı sel gibi akıtan vezirin adı Âsaf'tır.[5]

Kelâm-ı kibardır: *"Âsâf'ın mikdârını bilmez Süleyman olmayan"*

Belki! Ey fânî, ey benim sırlarıma meftun yoldaşım, belki…

Emin değilim ama yoldaşlık edersen bana, belki söylerim adımı, yolun sonunda sana.

Neyse, dönelim yine Süleyman'a. 'a.s.' Kendine rehber arıyormuş, insanların, cinlerin, rüzgârın sultanı. Mûsâ'nın 'a.s.' şeriatıyla emretti, konuşmam için. İki denizin birleştiği yeri hatırlattı, suyun yanı başında canlanan balıktan misal getirdi.

"Canlan" dedi, dilim çözüldü. Rüzgârın sırtında uçarken sohbete oturdu benimle. Rabbin sevgilisi, Yedidya[6] sor-

---

[3] Deve çobanı.

[4] (Allah): "Ey Âdem, bunlara onları isimleriyle haber ver." dedi. Bakara suresi, 33. ayet.

[5] Asaf ibn Berhiyâ.

[6] 'Hz.' Süleyman. II. Samuel, 12/25.

du, ben söyledim. Ben sordum, rezim[7] çağladı, yankılandı Bâbil'e kadar:

— Dâvûd'un 'a.s.' *Bat-şeba'dan doğma vârisi,*
Yüce efendim!
Bunca mahlûkat arasında neden beni seçtin?
Ne istersin benden!
Neden beni cinlerine yakalatıp huzuruna attırdın?
— Sen ki ana ve babana hizmette kusur etmezmişsin.
Onlar ölünce ulularını yerlerine yerleştirene kadar
Üzerinde taşırmışsın,
Kendine yalnız bir eş tutar,
Eşin ölünce onun yasıyla bir daha evlenmezmişsin.
Doğru mu bu bana anlattıkları?
— Biiznillâh, el Hakk doğrudur.
— Hımm,
Yol yürürken isteriz ki,
Kılavuzumuzun da birtakım hâlleri olsun.
Bizce pek mühim bir meziyet sende varmış.
— Bilemedim hünkârım, ne buyurdunuz?
— Herkesin göremediği "Şey"leri görürmüşsün.
Toprağın altındaki suyu dahi görebilecek
Bir "râbıtan[8]" var diye kulağıma çalındı…
— …elhamdülillâh
— Mâşallah, mâşallah, mâşallah.
Bize ve ordumuza böyle rehber,
"mürşit yoldaşlar" gerektir.

***

---

[7] Aslan kükremesi.

[8] Dervişin, dünyaya ait her şeyi ve bütün alakaları kalbinden çıkararak, gözlerini kapayıp şeyhinin sûretini gözünün önüne getirerek kalbini ona bağlaması.

3. Beytü'l Makdis'in[9] inşası sonrasında, Süleyman 'a.s.' ve azametli ordusuyla, Mescid-i Haram'a doğru yola çıktık. Gassalın elindeki meyyit gibi münib[10] irademe bırak-tılar kendilerini, yol ataları oldum. Süleyman 'a.s.' da olsan rehbersiz yol yürünmez. Yol dosdoğru, yoldaşın da sâdık-lar[11] olmalı.

San'a'ya vardığımızda ikizimle karşılaştım. Ben dünya isem o ahiret, o sıcaksa ben soğuk, ben ruhsam o nefs, ben gündüzsem o geceydi. Ben ona Ufayır derdim, o bana Ya'fûr derdi. Her âlemde bir adım, her mekânda bir başka minta-nım vardı. Ufayır'ın o beldede başıma ne işler açtığını, az beklersen, lafı bağlayıp Mushâf-ı Şerif'ten anlatacağım.

Süleyman'la yolculuğumu sana anlatıyorum ki sırrımın hikmetini bilesin. Bilesin ki benimle yolculuğa çıkmadan "Kadim zamanda gaybda" Her ne yaşandıysa tek tek gö-resin, duyasın. Yolda dinlediğim Dâvûd'un 'a.s.' oğlu, bana ilk yolcunun Âdem 'a.s.' isimli bir fânî olduğunu ve seferini 'hicretini', cennet denen iyiler yurdundan, içine düştüğü-müz âleme yaptığından dem vurdu.

Siz bakmayın, kimileri Âdem cennetten kovuldu dese de işin aslı o minvalde değil imiş. O gün yolda dinlediğim Süleyman 'a.s.', bana o işin de aslını anlattı. İlk yolcu Âdem 'a.s.' cennette zahmetsiz minnetsiz yaşarken, meleklerle bir-likte onların meşrebindeymiş. Dünyaya yaptığı seferle, tüm bu nimetlerden mahrum kalmış. Bu hicretle "Kul" maka-mına yükselmiş.

Âdem 'a.s.' kulluk makamına yükselmiş amma, kulların en yücesi o değilmiş.

Davut'un 'a.s.' oğlu dediydi ki kulların biriciği Tanrı'nın sevgilisi, yetim ve öksüz bir kimsesiz imiş.

---

[9] Beth ha-mikdaş / İbrânîce'den.

[10] Kâinattan yüzünü çevirip Bâkî-yi Hakiki'ye yönelen. Tövbe edip Hakk yoluna yönelen, tövbekâr olan (kimse).

[11] Tevbe suresi, 119. ayet.

Gökte Ahmed, 'a.s.v' yerde Muhammed 'a.s.v.' diye sırrı verilmiş.

Hira'da gelen Cibril, 'a.s.' bizim Süleyman'la 'a.s.' hikâyemizi şu şekilde anlatmış ona:

"Bir zaman cinlerden, insanlardan ve kuşlardan oluşan orduları Süleyman'ın emrinde toplanmış, birlikte sevk ve idare ediliyordu. Nihayet Karınca vadisine geldiklerinde, bir karınca şöyle dedi:

"Ey karıncalar! Yuvalarınıza girin; aman, Süleyman ve ordusu farkına varmadan sizi ezmesin!"

Onun bu sözünden dolayı Süleyman neşeyle gülümsedi ve "Ey Rabbim!" dedi, "gerek bana gerekse anne babama verdiğin nimete şükretmeye ve hoşnut olacağın iyi işler yapmaya beni muvaffak kıl. Rahmetinle beni iyi kullarının arasına kat!"

Süleyman kuşları gözden geçirdi ve "Hüdhüd'ü niçin göremiyorum; yoksa kayıplara mı karıştı?" diye sordu. "Ya bana açık bir gerekçe getirir veya onu şiddetle cezâlandırırım ya da onu boğazlarım!"

Çok geçmeden Hüdhüd gelip dedi ki: "Ben, senin bilmediğin bir şeyi öğrendim. Sebe' halkından sana kesin bir bilgi getirdim." "Onları bir kadın hükümdarın yönettiğini gördüm; kendisine her imkân verilmiş; bir de muhteşem tahtı var. Ancak onun ve halkının Allah'ı bırakıp, güneşe taptıklarını da gördüm.

Şeytan onlara yaptıklarını güzel göstermiş, böylece onları yoldan alıkoymuş; bu yüzden doğru yolu bulamıyorlar. 'Şeytan bunu' göklerde ve yerde gizli olanı açığa çıkaran, gizlediğinizi ve açıkladığınızı bilen Allah'a secde etmesinler, diye yapmış. Oysa büyük arşın sahibi olan Allah'tan başka tanrı yoktur."

Süleyman da "Doğru mu söylüyorsun yoksa yalancılardan biri misin, göreceğiz. Şu mektubumu götür, önlerine bırak, sonra onların yanından çekil de ne sonuca varacaklarına bak." Sebe melikesi 'adamlarına' şöyle dedi: "Beyler! Bana çok önemli bir mektup gönderilmiş! Mektup Süleyman'dan gelmekte, Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla başlamaktadır:"[12]

---

[12] Neml suresi, 17/30. ayetler.

***

4. Süleyman'ın 'a.s.' Melike'ye mektup bahsine girmeden, işi toparlayıp seninle yola çıkalım.

Hazır mısın?

Ben sözü bağlarken hazırlan.

"Yolculara" götüreceğim seni. İnşallah!

O gün Süleyman 'a.s.' beni ararken bir ağaç kovuğunda uykuya dalmışım.

Rüyamda sen de vardın onun için sana anlatıyorum bu rüyayı.

Gayb kuyularına dökülen bir rüya.

O rüya âleminde bir saniye, bin yıl gibidir.

O rüyada yolcuların altın silsilesi bizi nereye götürecekse, oraya sefer yapacağız.

O gayb yurdunda gördüğüm düşümde.

Süleyman 'a.s.' kendisine yaptığım nadide hizmetler için, şanına yakışan bir hediye takdim etmek istedi. Cinlerin ve insanların hükümdarı, her ne dilersem bana ihsan edeceğine söz verdi. Yola olan muhabbetimi dile getirdim, seslenmeden beni dinledi.

— *Yolla olan iştiyakımız mâlûm,*
Gücümüz sınırlı,
Başımızdaki baltayı hakikat tacına çevir,
Ey kudretli Nebî?
— *Bu iş için gönlünden geçen bir arzu,*
Bir misal olmalı kanımca?
— *Vardır efendim.*
— *Gir söze, yorma bizi!*
— *"Tayy-i mekân, bast-ı zaman*[13]*"*

[13] Allah'ın zamandan ve mekândan münezzeh olma sırrının kulunda tecelli etmesi.

Yürüt bizi hakikat yolunda.
Ne vakitle ne mekânla işimiz olmasın.
Olmasın ki hakikati seyredeyim ulu sultanım.
— Zaman ve mekân üzerinde
Yürümek istediğin bir perde, belde var mıdır?
— Kudretli efendim
Yolculuğumuzda bahsettiğiniz
Kulların biriciği
Allah'ın sevgilisi
Rehber-i Ekmel[14] / Makam-ı Mahmud[15]'un sahibi yanında başlayarak,
Yolu ve yolcuları tanımak görmek isterim.
Beni Mekke'ye, Kâbe'ye kavuşturun
Sonrasına yol bizi götürür…

[14] En mükemmel, eksiksiz ve kusursuz yol gösterici.

[15] Mahşer günü livâü'l-hamd altında sadece Hz. Muhammed'in dilediği herkese şefaat edebileceği en yüce makam, şefâat-ı kübrâ makamı.

Hazineler Evindeki Kaftan

…26 Safer[1] MS 622 "tarihin sıfır noktası" MEKKE.
Etrafla hiç eğleşmeden
Kâinatın merkezi, Kâbe'nin çörtenine[2] konalım.
Uyuyana başucunda bekleyen kişizâde bir şeyler diyor.
Gel yaklaş korkma, bizi görmezler, gel kulak ver SOHBET'e!
Aman ha aman, onların her hâli her sözü sohbettir, hıfz et.

1. Ağzında acı bir tat, gözlerinde büyük ağrıyla uyanmaya gayret etti. Etraf inanılmaz derece sıcaktı. Gün ta tepeye çıkıp oturmuş ikisinin ne konuştuğunu duymaya çalışıyordu. Ceylan gözlü yiğit, tepesinde dikilen o tanıdık sesin yüzünü görmek için toparlanmaya çalıştı.

Bu kendi sesiydi ama insan kendi kendine nasıl seslenirdi ki? Ayağa kalkmak için yekindi; dizleri, her yeri uyuşmuştu. Bir iki kez daha denedi ama sonunda vazgeçip tekrar uzandı. Bu arada yanında hareket etmeden bekleyen, eğilip yanı başına çöktü. Kalkamayacağını anladığı için çabalamasın diye omuzundan bastırdı.

Yaşlı olan, yüzü gözü kumlara bulanmış gencin yanına çömelip ne hâlde olduğunu anlamaya çalışıyordu. Amcazâde, kıymetlisinin üzerine bulaşan kumları eliyle çırparken bir yandan açıklama yapmasını bekliyor, kafasını toparlaması için ses çıkarmadan yüzüne bakıyordu. Genç o kadar yorgundu ki gecenin zifiri karanlığında buraya gelip takati tükenince sırtını Kâbe'ye dayayıp burada uyuyakalmıştı.

---

[1] 9 Eylül 622.

[2] Yağmur sularını alıp duvar temelinden uzağa akıtan, dam çevresi boyunca saçak kenarından dışarı doğru uzanmış oluk.

"Ne oldu bana, neden kalkamadım, nasıl buraya geldim?" diye düşünüyordu.

Gece geç vakitte geldiğini, Bathâü'dan Ebûkubeys'e, Ebûkubeys'ten Kuaykıân sınırlarına kadar koşturduğunu yavaş yavaş anlattı. Kendine geliyordu. Buracıkta âdeta ölmüştü. Yıllardır çekilen çileleri düşünüp, artık emrin gelmesine, ilahî nizamı kurmak için harekete geçmeye can atıyordu.

***

2. Sadece o değil tüm yaratılanlar bir şeyler bekliyor, bilmedikleri bir işe hazırlık yapıyordu. Yalnızca şu an dünya üzerinde yaşayan, nefes alıp verenler değil ezel ve ebed yaratılan tüm varlık yürüyüş emrini bekliyordu.

Yoksa kâinat bu yürüyüş için mi yaratılmıştı?

Hâbil kimsenin yerini bilmediği meçhul mezarından kalkmış, Kābil'le olan hesabını bir yana bırakıp ufuklardan gelecek emri bekliyordu.

Mağaraya sığınan gençler mağaradan kafalarını dışarı çıkarıp yürüyüş başladı mı diye kulak kesildiler. O gün mağarada ettikleri dua şu an Kâbe önünde tekrar semâda yankılanıyordu. *"...Rabbimiz! Bize tarafından rahmet ver ve bize, 'şu' durumumuzdan bir kurtuluş yolu hazırla!"*[3]

Zülkarneyn ve ordusu Ye'cûc ve Me'cûc'ü hapsettikleri duvarın önünden en kıymetlinin o adımı atmasını gözlüyordu.

Mûsâ 'a.s.' genç adamla çıktığı yolculukta balığın canlandığı noktada durup emrin gelişini duymak istiyordu.

Gece boyunca içine sakladığı puthanede tüm putları kıran İbrâhim 'a.s.' sabah olup Nemrut'un gelmesini bek-

[3] Kehf suresi, 10. ayet.

lerken bir yandan da ilahî yürüyüş emrinin hasretiyle kavruluyordu.

***

3. Yaşlı olan gülümseyerek eğilip genç adamın gözlerinden öptü. Simsiyah saçlarını okşayıp, yüzüne, uzun kirpiklerine bulaşan kumları temizledi. Büyük bir sevinç, sebepsiz bir hicranla harman oldu. Az evvel toparlanamayan delikanlı bu iltifatla birden ok gibi yerinden fırlayıp dizlerinin üzerine kalktı. Bu gülümseme bu hüzün nakşedilmiş mutluluk rahmetin habercisiydi.

Üzerindeki toprakları çırptı. Yanına çömelen sultanının tepesinde durmamak için ayağa kalkmadı. Genç adam ne yapacağına karar verememişti ki birden efendisine sarılıp yüzünü gözlerini öptü. Sakallarını okşadı. Dizlerinin üzerinde öyle kucakladılar ki birbirlerini… Delikanlı kıymetlisinden ayrı kaldığı bir an bile nefes alamıyor, kalbi çatlıyordu. Değil düşmanlarından, O'nu kendisinden dahi korumak için çırpınıp duruyordu.

Daha dün, gün batmadan birlikteydiler. İnsan birini bu kadar mı çok özler, bu kadar mı çok sever?

Nur ve Sebîr dağları da onları kıskanıp göz ucuyla seyretmeye başladı. Az evvel gelen, genç olanı kucaklarken saçlarını kokluyordu.

O'nun dahi duyamayacağı bir sesle *"Aslanım benim. Allah'ın aslanı"* dedi.

Birden ayağa kalkıp toparlandılar. Az evvel birbirlerini ciğerlerinin içine sokan onlar değilmiş gibi ciddi bir yüz ifadesiyle etrafı izlemeye başladılar. Bu ciddiyet kendileri dışındaki tüm dünyaya bir meydan okuma, bulundukları yerden bir adım geri atmamak için ayaklarını yeryüzüne perçinlemekti. Büyük olan, genç adamın aç olduğunu düşünüp eve geçmeyi teklif etti.

"Eve geçelim" demişti demesine de… İki gündür kendisinin de, yavrularının da tek lokma yemediğini hatırladı. Evdekileri de zaten buraya gelmeden ayrı ayrı yerlere göndermişti. Evde şimdi kimse yoktu. Hane halkının hiçbiri, bir diğerinin nereye gittiğini bilmiyordu. Sorulmamış ve söylenmemişti. Gönderen de niye gönderdiğini bilmiyordu!

Açlığı bastırmanın en bereketli yolu…

İsmâil 'a.s.' ve anasının katığı...

Dünya daralmış, tek adım atacak yer kalmamışken kalbi çatlayacak gibi atıyordu. Zemzemin etrafına toplanan Muğire'nin[4] adamları onun mutsuzluğuna inat yerlere yatarak gülüyorlar, haykıra haykıra birbirlerine bir şeyler anlatıyorlardı. Kendisini fark etmeleri uzun sürmedi; birden sesleri kesildi ve etraflarını kontrol etmeye başladılar.

Bu kadar hasmı bir araya toplandığına göre; *"Bir şeyler oluyor ya, sonu hayra çıksın."* dedi. Topluluktakiler delikanlının yalnız olduğunu anlayınca tekrar neşe içinde gülüşmeye devam ettiler.

Kuyunun başında işleri yoktu, su falan da çekmiyorlardı ama gelene yol vermemek, onu rahatsız etmek için istiflerini hiç bozmadılar. Gülümsemeye çalışsalar da hepsi tedirgin olmuş, yüzleri gerilmişti. Her birini saran korkunun sebebi aynıydı: Eğer şimdi bir itişme olursa, ilk muhâtap olan kendileri olmamalı, durup dururken zarar görmemeliydiler. Biraz geri çekilip yer açacak olurlarsa, korktukları anlaşılacağı için her biri olduğu yere çakılmış, kıpırdayamıyorlardı.

Orada kimse yokmuş gibi suratlarına bakmadan omuzlarına çarpa çarpa aralarından geçip helkeye uzandı. İteklenen, çarpılan her bir adam konuşmuyor, mırıldanıyor ve bir şey demesi için öfkeyle diğerinin gözüne bakıyordu.

Kuyunun çarkına asılı duran camız derisinden helkeye uzanan Ümeyye bin Halef'in fedâisi daha elini helkeye do-

[4] Velid bin Mugire.

kunmadan; cehennemi söndürecek kısa ve yıldırıcı bir iki bakış. Ürperti ve dehşet dolu geriye atılan adımlar…

Genç adam kızgınlığını, yorgunluğunu, açlığını usul usul kırbasının içine doldurup belâya bulaşmadan aralarından uzaklaştı. Arkasından Zemzem'i tekrar bulup çıkaran dedesi Abdülmuttalib'le ilgili bir şeyler dediklerini duydu ama duymazdan geldi. Allah muhafaza işi zorlarsa, az ileride gölgede oturan kıymetlisinin de dâhil olacağı bir şer iş, içinden çıkılmaz hâl olacaktı.

Tüm bunlar yaşanırken seçilmiş olan kavurucu öğlen sıcağında, Beyt-i Atik'in gölgesine sığınmış, kafasını önüne eğmiş hüzünlü, ağlamaklı bir hâlde düşünüyordu. Kafasını hafifçe kaldırıp Ali'yi 'k.v.' aradı gözleriyle. Etraflarında tavaf eden çıplak bedevîler o kadar arttı ki onu seçemez oldu. "*Herhalde birine rastladı.*" dedi.

Durup durup Varaka[5] geliyordu gözünün önüne. Cibril'in 'a.s.' ilk ziyaretinde ne yapacaklarını bilemedikleri o dehşet anlarında, canının özü biriciği Hatice'si 'r.a' onu alıp Varaka'ya götürmüştü.

Ne gündü Allah'ım, ne muhteşem bir gün! Allah'ın bereketi üzerinde olsun. Sanki her gün yanına peygamberliği müjdelenen birileri geliyormuş gibi ne kadar sakindi Varaka. Sükûneti, bir girdap gibi ikisinin de korkularını içine çekip yutmuştu. Geceden sabaha kadar neler konuşmuştular neler. Şimdi sadece şu sözü beyninde şimşekler çaktırıyordu:

"*Kavmin seni evinden yurdundan dışarı çıkaracak…*"
İnsanlara yardım eden herkese böyle mi yapılırmış ki?
Kimseye tek bir kötülük yapmamışken…
Babasız annesiz kimsesiz garip bir çocukken...

[5] Varaka b. Nevfel b. Esed el-Kureşî (ö. 610 [?]) Hz. Hatice'nin amcasının oğlu, Mekkeli hanîflerden.

Sığındığı yer, tuttuğu nere varsa az zaman sonra yıkılıyor, yeni bir yurt arıyordu. Dedesi, arkasından amcası ve nihayet Hatice'si 'r.anhâ' birer birer gitmişti yanından. Hep yalnızlık, hep acı. Karanlık kuyulara gömülen insanlara el uzatıp, onları kurtarmak için gittiği Taif'te görmediği işkence hakaret kalmamıştı. Bu garip yetim ve öksüzden ne istiyorlardı?

Gözleri doldu. Her an "Aslanı" gelebilirdi. Onu böyle görmemeliydi. Zaten o da iyi değildi. Evet, bugün bir şeyler olacaktı, O da kesin hissetmişti olacakları.

***

4. Kalkıp, etrafını saran tavaf yapan çıplak bedevîlerin arasından tekrar etrafı kolaçan etmeye başladı. Bugün burası da bir tuhaftı, bayramlarda dahi olmayan olağanüstü bir kalabalık vardı. Sağ tarafına dönüp Dârünnedve'ye bakmaya başladı. Her zaman önündeki gölgelikte oturan Mekke eşrafından, liderlerden kimse yoktu. Etrafı dikkatle izleyince köşelere dikilen fedailerin işaretlerle anlaştığını fark etti.

Dârünnedve'nin önünü boşaltıyorlardı. Gizli saklı bir hazırlık vardı. İçeride yapılan toplantıyı gizlemeye çalışıyorlardı. Kabile liderlerinin içeri girip çıkarken âdeta tekmil verdiği yaşlı ihtiyar çok sinirliydi. Yaşının izin vermeyeceği kadar cevval hareketler yapıyor, merdivenlerden bir aşağı iniyor, bir yukarı çıkıyordu.

Yüzüne simsiyah bir peçe takmıştı. Veba, cüzzam vakitleri yüzünden irin akanların örtündüğü gibi sadece gözleri görünecek kadar yüzünü saklamıştı. Daha önce onu görmemişti, tanımıyordu ama kışkırtan sesini bir yerden hatırlıyordu. Akbabaların leş kapışırken çıkardıkları sese benzeyen çığlığını bir yerden hatırlıyordu ama nereden?

Necidlilerin giydiği abasının altında sanki bir değil birkaç kişi varmış da kıpır kıpır kim kafasını dışarı çıkaracak

diye kavga ediyorlardı. Belki de tam kamburunun üzerinde abasının altında birkaç taneiri fare oynaşıyordu. İğrenti hissi veren bir hâli vardı. Örtüsünün altında bir insan değil de bataklık varmışçasına hörgücü âdeta fokurduyordu. Evet, bugün burada bir toplantı vardı ve bu hazırlığın başı bu uğursuz ihtiyardı.

Elçi her işi bırakıp sadece onu izlemeye başladı. Nasıl olduysa izlenen de izlendiğini fark edince göz göze geldiler. O bitkin, kamburu çıkmış hasis ihtiyar öyle bir çığlık attı ki tüm Kâbe halkı dönüp ona baktı. Kamburunu düzeltti, şimdi dimdik bir öfkeyle Resûl'e 's.a.v.' bakıyordu. Evet, bu çığlık, bunu daha önce duyduğuna "Ümmülkurâ" üzerine yemin edebilirdi.

Kambur Necidli ihtiyar merdivenlerden tırmanıp içeri kaçmaya çalışırken yuvarlandı. Kalkarken yanında bulunanlara elindeki asâsıyla vurarak hepsini içeri topladı. Onlar bir anda içeri kaçışınca Nebî de tekrar az evvel kalktığı gölgeye gelip oturdu. Öyle daldı ki önüne gelip diz çöken amcasının oğlunun ikinci üçüncü seslenişlerini dahi duymadı.

Delikanlı her ne kadar dalgınlığından endişelense de onu rahatlatmak için gülümseyerek kırbasındaki suyu avucuna döküp yüzüne sakallarına sürdü. Birden kendine gelip ânî bir hareketle ellerini tuttu. Göz göze geldikleri an bu iğrenç sesin kaynağını bulmuştu.

Cidde kıyısındaki balıkçıların dahi duyduğu bu ses, onun sesiydi. Bizzat İblis'in çığlığını duymuşlardı. En son Akabe'de Yesribliler, Resûl'e 's.a.v.' söz verdiklerinde[6], kayalıkların üzerinden, onları gizlice dinleyen lanetli İblis böyle haykırmıştı.

Dosdoğru Yol'un üzerine oturması emredilen vazîfesini ifa etmeye başlamıştı. Etrafına topladığı müridleriyle Mu-

[6] Mekke'nin Akabe mevkiinde, 621-622 yıllarında Medineli Müslümanlarla Hz. Peygamber arasında yapılan iki anlaşma.